

Standardy a postupy

přijaté Výročním shromážděním pozemkových spolků v roce 2004

Standardy a postupy poskytují vodítko pro zodpovědné provozování pozemkového spolku (dále PS) tak, aby fungoval v souladu se zákonem, etikou a ve veřejném zájmu. Rada Národního pozemkového spolku vytvořila tyto Standardy v roce 2004 na základě podnětů pozemkových spolků, které věří, že síla postavení hnutí pozemkových spolků je závislá na důvěryhodnosti a efektivitě všech pozemkových spolků. Jako podklad posloužil dokument přijatý v roce 1989 americkou Land Trust Alliance, sdružující v současnosti přes patnáct set pozemkových spolků v USA. Standardy a postupy následně přijalo Výroční shromáždění pozemkových spolků 27. 3. 2004 v Domašově nad Bystřicí.

Jestliže se v následujícím textu mluví o činnících PS, orgánech PS, stanovách PS či obdobně, jsou tím myšleny především orgány a dokumenty organizace, jež PS zřídila. Má-li v rámci vnitřní struktury organizace PS své vlastní orgány, vztahuje se to v přiměřené míře též na ně.

Standard 1: Poslání a cíle

PS má jasné poslání a cíle

PS musí pracovat vždy tak, aby přinášel prospěch v první řadě zájmům veřejným.

Postupy

- A. **Jasná definice účelu a cílů.** PS přijal jasnou a realistickou definici účelu a cílů zahrnující veřejný zájem (zájmy), kterým má PS sloužit, příp. cílové skupiny, které mají z činnosti PS přínos.
- B. **Dodržování účelu a cílů.** PS průběžně monitoruje své programy a aktivity, aby nebylo pochyb o tom, že jsou v souladu a podporují účel a cíle PS.

Standard 2: Zodpovědnost PS

Výkonné orgány PS jsou právně a morálně zodpovědné za činnost PS

Každý člen výkonných orgánů činovník PS – je zodpovědný za znalost situace v PS. Každý činovník si musí být vědom právního a morálního závazku, který na sebe s touto funkcí přebírá. Nikdo, kdo nemůže převzít tuto zodpovědnost, by neměl být činovníkem, ale měl by PS prospívat jiným způsobem.

Postupy

- A. **Základní právní standardy chování.** Všichni činovníci jsou si vědomi své právní zodpovědnosti za PS.
- B. **Informovaná účast.** Každý činovník je dostatečně informovaný, účastní se většiny jednání a činnosti PS.
- C. **Schůze orgánů.** Orgány PS zasedají pravidelně a dostatečně často na to, aby mohly zodpovědně plnit svou roli a umožnily chod PS.
- D. **Předcházení vlády menšiny.** Stanovy (či obdobné dokumenty) PS obsahují postupy, jako například ustanovení o minimální účasti, oznamování jednání v dostatečném předstihu, které zabraňují tomu, aby menšina činovníků jednala za organizaci, aniž k tomu byla pověřena ostatními.
- E. **Rozdělení kompetencí.** Nejvyšší orgán PS prodiskutoval a odsouhlasil dělbu rozhodovacích pravomocí v rozsahu povoleném zákonem a stanovil například, o čem může rozhodnout výbor, která rozhodnutí vyžadují konsensus členů, co může rozhodnout zaměstnanec (pokud nějaký je).

Standard 3: Střety zájmů

Nejvyšší orgán dohlíží na to, aby se činovníci a zaměstnanci vyhnuli střetům zájmů.

PS (jako nevládní nezisková organizace) musí vyvíjet činnost ve veřejném zájmu. Jednotlivec, který pocítuje možnost vážného a dlouhodobého střetu zájmů, by neměl pracovat jako činovník nebo zaměstnanec tohoto pozemkového spolku, jednak z důvodů právních a jednak proto, aby byla zachována důvěryhodnost PS.

Bere se na vědomí, že i akce, které jsou přínosem pro veřejnost, mohou někdy přinést též užitek jednotlivci a tak může docházet ke zdání střetu zájmů. Činovník, jehož účast v rozhodování výkonných orgánů by mohla být vnímána jako takovýto konflikt, by neměl v dané záležitosti hlasovat a obecně by se neměl účastnit debaty na takové téma.

Postupy

- A. **Řešení konfliktů zájmů.** Výkonné orgány PS prodiskutovaly a učinily kroky k tomu, aby se vyhnuly střetům zájmů a aby je vhodně řešily, pokud se objeví.
- B. **Odměny činovníků.** Činovníci nejsou odměňováni za výkon své funkce, mohou jim však být proplaceny náklady s výkonem této funkce spojené. V některých případech jim mohou být proplaceny též konzultační služby, které by jinak musely být zajištěny externě.

- C. **Činovník zaměstnancem.** Je-li činovník zároveň zaměstnancem, rozhoduje o jeho pracovněprávních záležitostech vždy jiný činovník či jiný orgán PS.
- D. **Velikost orgánů a jejich složení.** Orgány PS jsou dostatečně velké a jejich složení je dostatečně pestré, aby bylo zastoupeno široké spektrum názorů.

Standard 4: Základní právní náležitosti

PS chápe a plní základní právní náležitosti jako nezisková nevládní organizace.

Vyplňování formulářů a tiskopisů patří k nejméně oblíbeným činnostem PS. Avšak zanedbání této činnosti může ohrozit samotnou existenci PS, a tak i jakoukoli naději na realizaci vlastních programů na ochranu pozemků či staveb. Dobrý právník, který rozumí neziskovým organizacím, může a ve většině případů by měl pomoci, ale konečná zodpovědnost za tento úkol patří orgánům PS.

Postupy

- A. **Daňové přiznání.** PS podává řádně vyplněné daňové přiznání.
- B. **Ohlašovací požadavky.** PS si je vědom a plní všechny požadavky na hlášení zakotvené v právních předpisech a smlouvách.

Standard 5: Získávání financí

PS musí zajišťovat své financování etickým a zodpovědným způsobem.

Poněvadž zajišťování financí je základní a neustávající činností každého aktivního PS, musí být prováděno s ohledem na to, jak způsob financování ovlivňuje dlouhodobou důvěryhodnost PS, a nesmí mít na zřeteli jen okamžitý efekt.

Postupy

- A. **Přijímání darů.** PS se řídí příslušnými právními normami.
- B. **Informování dárců.** PS upozorní poskytovatele daru na možnosti odečtení daru od základu pro výpočet daně a vystaví mu příslušný doklad
- C. **Přesné údaje.** Všechny údaje uváděné v propagačních a informačních materiálech jsou přesné a nejsou zavádějící s ohledem na dosažené úspěchy organizace, její aktivity a plánované využití prostředků.
- D. **Využití prostředků tak, jak je specifikováno.** Všechny prostředky jsou využity pro účely, pro které byly získány nebo v souladu s vyslovenými přáními dárců.
- E. **Rozumné náklady na získávání financí.** Celkové náklady na získávání financí jsou v poměru k získaným prostředkům přiměřené.

Standard 6: Správa financí a majetku

Činovníci PS i další pověřené osoby zodpovědně spravují svěřené finance a majetek.

Zodpovědné hospodaření s financemi a majetkem je pro PS naprosto zásadní. Organizace, která získává veřejné prostředky, je za ně veřejnosti zodpovědná. Špatné hospodaření s financemi může ohrozit budoucnost PS a jeho programů ochrany pozemků a staveb. Dokonce by mohlo vést k soudním procesům proti PS. I zcela malý PS se skromnými příjmy a výdaji má vlastní rozpočet a vydává výroční zprávu, včetně zprávy finanční, a přesně eviduje vlastní příjmy a výdaje. Zajištění zdravého hospodaření s finančními prostředky patří ke klíčovým povinnostem činovníků PS, bez ohledu na to, kdo vede účetnictví nebo připravuje finanční zprávy.

Postupy

- A. **Roční rozpočet.** PS připravuje roční rozpočet, jenž je připomínkován a schválen příslušnými orgány PS.
- B. **Rozpočet odráží poslání a cíle PS.** Položky rozpočtu souvisejí s posláním a cíli organizace.
- C. **PS má vyrovnaný rozpočet.** Roční výdaje jsou zpravidla stejné nebo nižší než příjmy.
- D. **Schválení odchylek od rozpočtu.** Velké odchylky od schváleného rozpočtu jsou schvalovány orgány PS, kterým tato pravomoc náleží.
- E. **Vnitřní systém pro hospodaření s penězi.** PS si vytvořil systém vnitřní kontroly a pravidel pro hospodaření s penězi, který odpovídá velikosti organizace.
- F. **Jasně, úplně a přesně finanční záznamy.** PS musí udržovat jasné, úplné a přesné finanční záznamy ve formě, která je v souladu se zákonem.
- G. **Frekvence a forma finančních zpráv a výkazů.** Orgány PS dostávají a kontrolují finanční zprávy a výkazy ve vhodné formě a tak často, jak odpovídá velikosti finančních aktivit PS a příslušným pravidlům a předpisům.
- H. **Daňové přiznání.** PS podává v řádných termínech řádné daňové přiznání.
- I. **Roční audit.** Pokud příjmy a výdaje PS překročí 1 milion korun za rok, nechá si provést finanční audit.

- J. **Investice a správa peněžních prostředků a vázaných fondů.** PS má systém pro zodpovědné a obezřetné investování a správu peněžních prostředků a má vytvořené postupy pro povolené využití vázaných fondů, pokud takové fondy má.
- K. **Prodej nebo převod nemovitosti.** Orgány PS mají vytvořené postupy pro převod nebo prodej nemovitostí v případech, kdy toto není v rozporu s posláním PS.
- L. **Pojištění.** PS chrání svůj majetek sjednáním vhodného pojištění majetku a zodpovědnosti.

Standard 7: Zaměstnanci, konzultanti a dobrovolníci

PS má spolupracovníky s potřebnými schopnostmi a v dostatečném počtu (z řad dobrovolníků, konzultantů a v mnoha případech i placených zaměstnanců), aby mohl realizovat své programy.

PS, který získává, vlastní a spravuje majetková práva v jakékoli podobě, i dočasně, se zabývá komplikovanými otázkami a nakládá s hodnotami v řádech tisíců nebo dokonce milionů korun. Práce PS je náročná, rozmanitá a často specializovaná, zahrnuje např. monitorování a správu pozemků, dodržování dohodnutých ochranných podmínek, získávání financí, styk s veřejností (PR), hospodaření s financemi, styk s vlastníky, navrhování a sjednávání transakcí, právní a daňové záležitosti a další. Pokud je činnost PS zajišťována výhradně silami dobrovolníků, má PS zvláštní zodpovědnost, a to zajistit rozložení práce na dostatečný počet osob, její odborné provádění a dohled. Pokud má PS zaměstnance, musí zajistit, aby měli přístup ke vzdělávání s možností odborného růstu a musí k tomu vytvořit odpovídající podmínky. Všechny PS, pokud samy nemají dostatek času nebo odbornosti, musejí využít – a pokud je to nutné i zaplatit - pomoc externích expertů.

Postupy

- A. **Odborná a spolehlivá pomoc.** PS má a využívá kvalifikované a spolehlivé zdroje pro zajištění vlastní činnosti.
- B. **Dostupnost vzdělávání a odbornosti.** Zaměstnanci a dobrovolníci mají pro své úkoly odpovídající vzdělání nebo zkušenost, anebo mají možnost nezbytné znalosti a schopnosti získat například prostřednictvím odborných publikací, školení a seminářů, průběžných konzultací a výměny informací s ostatními PS.
- C. **Rízení dobrovolníků.** Pokud PS využívá práce dobrovolníků, má program pro nábor, výběr, školení, dohled nad nimi a pro ocenění jejich práce.
- D. **Dělbá práce.** Povinnosti jsou rozděleny mezi dostatečný počet lidí, takže celý program není závislý výhradně na jedné osobě.

Standard 8: Výběr zájmových objektů

PS pečlivě zvažuje výběr projektů, zaměřených na ochranu pozemků a staveb, které hodlá realizovat.

Mít na výběr mezi projekty, které lze realizovat, se může zdát jako luxus. Pro většinu PS představuje každý projekt zápas a myšlenka na odmítnutí nějakého projektu vypadá jako málo pravděpodobná. Navíc mnoho projektů na ochranu pozemků či staveb je realizováno pod velkým časovým tlakem, což vede k tendenci “chránit teď a přemýšlet později”. Někdy je to nevyhnutelné a dokonce vhodné. Ale pokud PS řádně neprověřuje všechny své projekty, může se ocitnout v situaci, kdy vlastní práva nebo majetek, který málo slouží veřejnému zájmu, nebo který je velmi nákladné jej udržovat nebo který úplně neodpovídá účelu PS. PS, jenž si vlastní projekty pečlivě nevybírá, se může sám vystavit kritice veřejností, mít problémy s důvěryhodností nebo dokonce se zákonem.

Postupy

- A. **Postup a kritéria výběru projektu.** PS má definovaný proces, včetně psaných pravidel, jehož prostřednictvím jsou vybírány pozemky, stavby a práva vhodné pro získání.
- B. **Soulad transakcí s cíli a účelem.** Všechny transakce musejí být v souladu s cíli a účelem PS.
- C. **Přínos transakce pro veřejnost.** Každá pozemková či stavební transakce musí přinést určitý přínos veřejnosti.
- D. **Stanovování prioritních projektů.** PS si stanovuje geografickou zájmovou oblast a v rámci této oblasti určuje pozemky či stavby s nejvyšší prioritou zájmu.

Standard 9: Volba nejlepší metody ochrany

PS musí pro každý chráněný objekt vybírat optimální metodu ochrany.

PS musí při stanovení způsobu ochrany svých zájmových pozemků a staveb vyřešit řadu otázek. Např.: Jaké využití pozemku (stavby) je nejvíce v souladu s jeho ochrannářskou hodnotou? Jak by chtěli místní lidé, aby se pozemky (stavby) využívaly? O kterých možnostech je vlastník ochoten uvažovat? Jaký typ zodpovědnosti za majetek je PS ochoten přijmout? Kolik peněz je na ochranu pozemku (stavby) k dispozici?

PS musí najít rovnováhu mezi těmito otázkami a přitom vždy upřednostňovat naplnění ochranných cílů organizace. PS, který zvolí metody, jež neslouží odpovídajícím způsobem vlastním ochranným cílům, se vystavuje veřejné kritice a podezření z nečistých úmyslů.

Postupy

- A. **Výběr nejlepší metody ochrany.** PS volí nejlepší možný způsob ochrany, který mu dovolují vlastní zdroje, potřeby, obavy a omezení ze strany veřejnosti, vlastníků a PS, a u nichž lze rozumně předpokládat, že zabezpečí dlouhodobou ochranu pozemku (stavby).
- B. **Informování vlastníka o možnostech ochrany.** PS informuje vlastníka o všech možných a vhodných způsobech a nástrojích ochrany, včetně těch, které nezahrnují přímo PS.

Standard 10: Hodnocení objektu

PS musí znát objekt, který chrání.

PS nemůže rozhodovat o přijetí pozemků (staveb), navrhnout a dojednat přiměřené transakce, ani plánovat rozumnou péči o pozemky (stavby) aniž pozná pozemek (stavbu), který má být chráněn. Způsob, jakým to udělá, závisí na povaze pozemku (stavby), předmětu ochrany a typu transakce. Může dokonce záviset i na ročním období (je obtížné zjišťovat ekologickou hodnotu pozemku v zimním období, kdy je půda zmrzlá a pokrytá sněhem.). Dostatečné informace však musí být shromážděny, aby bylo možné dobře se rozhodnout a předejít případným budoucím problémům.

Postupy

- A. **Základní prohlídka lokality.** PS provede prohlídku pozemku (stavby) před jeho nákupem nebo přijetím jako daru tak, aby bylo jisté, že pozemek (stavba) splňuje kritéria PS, a aby PS identifikoval potenciální problémy s jeho údržbou.
- B. **Určení předmětu ochrany.** PS identifikuje předmět ochrany u každého pozemku (stavby) a dokumentuje jeho stav způsobem vhodným pro danou lokalitu a metodu ochrany.
- C. **Ostražitost před nebezpečným odpadem.** PS přijme vhodná opatření, která povedou k identifikaci případných nebezpečných a toxických materiálů na pozemku, pořizuje a uchovává záznamy, které tato opatření dokumentují.
- D. **Určení hranic pozemku.** PS určí hranice každého chráněného pozemku prostřednictvím právního popisu majetku, přesně vytyčených lomových bodů hranic nebo - pokud je to vhodné - pomocí zaměření v terénu.
- E. **Vyhodnocení rizik a přínosu.** Pokud prohlídka zjistí možné problémy, PS musí ještě před dokončením jednání o pozemku (stavbě) podniknout nápravná opatření nebo zjistit, že předmět ochrany pozemku (stavby) může být i tak zachován a že rizika ochrany jsou vyvážena jejím přínosem.

Standard 11: Vhodné nakládání s pozemky a stavbami

PS musí zajistit, aby každá transakce byla technicky i právně v pořádku, a činit kroky k tomu, aby předešel budoucím právním problémům.

PS zpravidla zamýšlí chránit pozemky (stavby) trvale. Nakládání s pozemky (stavbami) musí být řádně právně ošetřeno a poskytovat tak ochranu před zpochybněním učiněných právních úkonů. Jeho transakce musí dlouhodobě odolat případným pokusům o jejich zpochybnění a zrušení ochranných podmínek soudní cestou. Činovníci PS nemusí být právníky, ale je nutné, aby měli velmi dobré právní poradce, a aby byli seznámeni se základními principy zákonů o nemovitostech a daních. PS by měl vlastníky upozornit na problémy, které je třeba v průběhu transakce dořešit, nesmí se však prezentovat jako právní nebo finanční poradce vlastníka. V mnoha transakcích mohou PS potřebovat odbornou radu a pomoc také v oblasti územního plánování, biologických inventarizačních průzkumů, vyhodnocení rizik nebezpečných odpadů pro životního prostředí, managementu pozemků, údržby a ochrany staveb nebo jiných otázek.

Postupy

- A. **Technické odborné znalosti.** PS má nebo zajistí pro každou transakci spolehlivé a potřebné odborné znalosti týkající se nemovitostí, daní, finančního hospodaření a managementu pozemku (stavby).
- B. **Právní posouzení transakce.** PS získá právní posouzení každé významnější transakce, jehož podrobnost bude odpovídat složitosti případu.
- C. **Nezávislé právní poradenství pro všechny strany.** PS silně podporuje a písemně doporučuje, aby si i druhá strana transakce opatřila vlastní nezávislou právní poradu.
- D. **Nedávejte právní rady.** PS se zdrží poskytování specifických právních rad. (Ale může diskutovat základní principy, vlastní zkušenosti a příklady.)
- E. **Jasně, dokumentované porozumění účelu a využití.** PS zajistí, aby vlastník přesně pochopil účel každé transakce, včetně zamýšleného využití majetku, a aby toto porozumění bylo v případě významnějších transakcí písemně zdokumentováno.

- F. **Jasně porozumění rolí, práv a povinností.** PS zajistí, aby všechny strany transakce jasně chápaly své role, práva a povinnosti při získávání a správě majetku prostřednictvím právních nástrojů, a pokud je to nutné, aby tak učinily formou písemného prohlášení o porozumění podepsaného všemi stranami.
- G. **Dokumentace.** PS shromažďuje psanou dokumentaci všech právních úkonů, studií, hodnocení a dalších záležitostí, které se k transakci vztahují, a ukládá kopie takových dokumentů na odděleném, bezpečném místě.
- H. **Vyhledání vlastníků.** PS vyhledá vlastníka každého majetku nebo práv, které zamýšlí získat, aby se ujistil, že jedná s právoplatným vlastníkem, a zjistil jakákoli břemena (zástavy ...) a jiné překážky, které mohou transakci ohrozit.
- I. **Zápisy vlastnických a jiných práv k nemovitostem.** Převody nemovitostí, jejich zcizení a další nakládání s nimi se dějí v souladu se zákonem. Tam, kde to zákon stanoví, jsou zapsány do evidence nemovitostí. Všechny transakce jsou právně zaznamenány na odpovídajících místech v souladu se zákony.
- J. **Obhájení kupní ceny/odhadu.** Pokud PS kupuje pozemek (stavbu) nebo práva, má nebo získá adekvátní informaci, která ospravedlní kupní cenu.
- K. **Obhájení prodejní ceny.** Pokud PS získá pozemek nebo stavbu za účelem dalšího prodeje (např. jako dar nebo odkaz majetku, který nemá ochrannou hodnotu a dárce tuto možnost výslovně nevyloučil) a poté jej prodává, nabídne pozemek (stavbu) veřejně k prodeji prostřednictvím realitní kanceláře nebo získá odhad či jiný vhodný dokument, aby zajistil, že prodejní cena není nižší než cena tržní.

Standard 12: Schválení transakcí s nemovitostmi

Každá transakce týkající se pozemků (staveb) musí být přijata a schválena nejvyšším orgánem PS.

Poněvadž transakce s pozemky a stavbami jsou významnou náplní činnosti PS a často reprezentují nemalé náklady jak v nákupech, tak i v budoucím managementu, musí je schvalovat nejvyšší orgán PS, a to v co nejuplněnější sestavě. K dispozici musí mít přesné a dostatečné informace, na jejichž základě může založit své rozhodnutí. Toto rozhodnutí by nemělo být delegováno na několik činitelů nebo výbor, přestože je spoluodpovědný za kontrolu navrhovaných transakcí a doporučení nejvyššímu orgánu. V případě časových problémů může -za určitých okolností- být výbor zmocněn jednat za nejvyšší orgán PS, ale ten by měl jeho rozhodnutí přezkoumat a ratifikovat. Pokud je nejvyšší orgán informovaný o průběhu potenciálního projektu, může být konečné rozhodnutí přijato rychleji a efektivněji.

Postupy

- A. **Rozhodování nejvyššího orgánu o každé transakci.** Každá transakce PS je přednesena jeho nejvyššímu orgánu ke schválení. (V určitých případech to může být ratifikace kroků, které podnikl k tomu pověřený orgán, např. výkonný výbor.)
- B. **Přesné a dostatečné informace.** Nejvyšší orgán má k dispozici přesné a dostatečné informace o každé transakci tak, aby se mohl kvalifikovaně rozhodovat.

Standard 13: Péče o pozemky a stavby

PS se musí řádně starat o pozemky a stavby ve své péči.

PS, který vlastní majetek nebo jej má svěřený do péče, se o něj musí starat. Selhání při této péči nebo monitorování stavu pozemku (stavby) může vést ke ztrátě nebo zničení předmětu ochrany, zranění návštěvníků nebo dokonce ke ztrátě majetku. PS, který se nestará o svůj majetek nebo majetek svěřený mu do péče, ztratí důvěryhodnost, může mu být uložena pokuta, případně proti němu může být vedeno soudní řízení. PS se musí rovněž zabezpečit pro případy nouze, kdy by dále nemohl dostát svým povinnostem v péči o vlastní závazky.

Postupy:

- A. **Financování péče o pozemky a stavby.** PS zjistí finanční a managementové souvislosti každé transakce a má k dispozici nebo může zajistit potřebné prostředky pro management pozemku (staveb), včetně prostředků na pojištění zodpovědnosti, údržbu, vylepšování, daň, monitorování a vynucování držených práv.
- B. **Monitorování majetku PS.** PS vyznačí hranice a pravidelně monitoruje stav pozemků (staveb), v případě pozemků alespoň jednou ročně, aby zjistil potenciální managementové problémy, včetně přílišného zatížení návštěvníky, vandalství a bezpečnostních problémů, a průběžně podniká kroky k odstranění zjištěných problémů.
- C. **Plán managementu.** Pro každý pozemek (stavbu) musí PS mít odpovídající plán managementu, který stanoví cíle PS a cesty, jak je bude naplňovat.
- D. **Administrativa péče o pozemky a stavby.** PS vede administrativu (vytvoření postupů, dokumentace, vyplňování dotazníků, placení daní a pojištění, tvorby rozpočtu a udržování dokumentované korespondence) v daných termínech a zodpovědně.
- E. **Vztahy s místní veřejností.** PS informuje sousedy a veřejné činitele o svém vlastnictví a péči o pozemky a stavby.
- F. **Zajištění.** PS zajistí své závazky k pozemkům (stavbám) ve vlastní péči pro případ, že by přestal existovat nebo se o ně nemohl nadále starat, u jiného PS akreditovaného NPS, nebo přímo u NPS.

Standard 14: Dobrovolné dohody**PS musí zodpovědně sledovat naplňování dobrovolných dohod k péči o pozemky (stavby).**

PS, který uzavřel dobrovolnou dohodu o péči o pozemky (stavby), se zavazuje trvale sledovat její naplňování. PS musí pravidelně monitorovat stav pozemků (staveb), udržovat kontakt s vlastníky těchto pozemků (staveb) a pokud by dohoda nebyla naplňována, snažit se zajistit nápravu. PS, který tento úkol nezvládne, ztratí důvěryhodnost a může způsobit znehodnocení svého programu dobrovolných dohod nebo narušení důvěry veřejnosti v tento nástroj ochrany pozemků a staveb.

Postupy:

- A. **Monitorování dobrovolných dohod.** PS pravidelně monitoruje stav pozemků (staveb), k nimž má uzavřené dobrovolné dohody, a to nejméně jednou ročně. Zároveň vhodným způsobem - s ohledem na velikost a druh omezení u každého pozemku (stavby) - pořizuje a uchovává dokumentaci každé monitorovací návštěvy (zprávy, mapy, fotografie...).
- B. **Kontakt s vlastníkem.** PS udržuje kontakt s vlastníky pozemků (staveb), informuje je o vlastních monitorovacích postupech a svých zjištěních. PS v rámci svých možností pomáhá vlastníkovi dohody naplňovat.

* * *

Usnesení Výročního shromáždění pozemkových spolků 27. 3. 2004 v Domašově nad Bystřicí:
 Výroční shromáždění PS vyzývá pozemkové spolky, aby prostudovaly schválené standardy a postupy a do konce roku se písemnou formou vyjádřili k jejich naplňování.

Příklad rozhodnutí PS

Při vědomí toho, že

- (*nositelská organizace*) prostudovala Standardy a postupy PS z roku 2004, přijaté Výročním shromážděním pozemkových spolků,
- (*nositelská organizace*) souhlasí s tím, že Standardy a postupy obsažené v zmíněném dokumentu jsou zásadní (a/nebo velmi žádoucí) pro chod zdravého, efektivního a udržitelného programu ochrany pozemků a staveb
- (*nositelská organizace*) si přeje uvést vlastní činnost v soulad s těmito Standardy a postupy ...

a) formulace pro organizace, které již splňují výše zmiňované požadavky:

nejvyšší orgán (*nositelské organizace*) po prostudování vlastních postupů fungování zjistil, že jsou v zásadním souladu se Standardy a postupy PS z roku 2004, přijaté Výročním shromážděním pozemkových spolků, a tímto Standardy a postupy přijímá jako vodítko napříště řídicí postupy používané (*nositelskou organizací*).

b) formulace pro organizace zatím nesplňující požadavky, ale zamýšlející je splnit:

nejvyšší orgán (*nositelské organizace*) zamýšlí prostudovat vlastní postupy fungování a uvést je do souladu se Standardy a postupy PS z roku 2004, přijaté Výročním shromážděním pozemkových spolků, ne později než (*datum*).